

Knott - 20 rokov

na slovenskom trhu

► budúcnosť v sofistikovanejších produktoch

Firma KNOTT spol. s r. o. so sídlom v Modre si v októbri pripomenula dvadsať rokov od svojho vzniku. Hlavnou činnosťou firmy je výroba brzdených a nebrzdených náprav, nájazdových bŕzd pre prívesy, výroba príslušenstva k prívesom, priemyselných bŕzd pre stavebné a poľnohospodárske stroje, ako aj vysokozdvížne vozíky a špeciálne vozidlá.

O najdôležitejších medzníkoch firmy a ďalších perspektívach sme sa porozprávali s Ing. Dušanom Špánikom, generálnym riaditeľom a spoluzakladateľom firmy Knott na Slovensku.

Eva ERTLOVÁ, foto Knott spol. s r. o.

Etablovanie sa firmy Knott v Modre má zaujímavú históriu a je neoddeliteľne zviazané s vaším menom. Kde boli začiatky?

Pracoval som ako konštruktér v Bratislavských automobilových závodoch (BAZ) na vývoji náprav. Vyrábali sme zadné nápravy pre Škodu Favorit. Z tejto produkcie vznikol veľký odpad. Z istých dôvodov jednoducho neboli nápravy použiteľné na pôvodný účel a tak vznikla pracovná úloha využiť ich na stavbu prívesu. Po naštudovaní legislatívy sme zistili, že je možné na týchto nápravách postaviť nebrzdený aj brzdený príves, ktorý však mal mať cúvaciu automatiku. V bývalom Československu nebola dovtedy cúvacia automatika na brzdených prívesoch kategórie O₂ realizovaná, preto sa pri ich stavbe udeľovali zakaždým výnimky. Išiel som preto do Viedne na jednu automobilovú výstavu zbierať skúsenosti. Získal som od viacerých vystavovateľov rozporuplné informácie, a tak som si neskôr podľa prospektu vyhľadal kontakty na nemeckú firmu Knott. Potom už udalosti mali relatívne rýchly spád. Zoznámil som sa a začal spolupracovať s Karlom Kunzom, vedúcim predaja prívesovej techniky firmy Knott, ktorého záujmom, samozrejme, bolo predat' nám celé nápravy. To sme však my mali, chýbala nám len cúvacia automatika. Nemci však boli veľmi ústretoví a ochotní. Netrvalo dlho a mali sme možnosť navštíviť firmu Knott v Nemecku, získali sme množstvo informácií a poznatkov. Prijal ma i majiteľ spoločnosti Valentín Knott. Boli veľmi otvorení a nemali problém poskytnúť nám potrebné informácie. Vznikla spolupráca a jej výsledkom bola realizácia kombinácie nápravy z BAZ a brzdovej sústavy firmy Knott, ale tiež účasť firmy Knott na výstave Autotec v Brne.

Ing. Dušan ŠPÁNIK

Do roku 1991 pracoval ako konštruktér v Bratislavských automobilových závodoch, na oddelení vývoja náprav. V tom istom roku prijal ponuku nemeckej firmy Knott, aby zastupoval spoločnosť na trhoch Československa. Vzápätí spoluzakladal s nemeckým partnerom firmu Knott spol. s r.o. v Modre. Aj zásluhou Ing. Dušana Špánika postupne prišli do Modry ďalšie zahraničné firmy z oblasti privesovej techniky, ako je Agados, Pongratz, Bohnenz-ramikou, razom vznikla dnešná priemyselná zóna, ktorej kraluje privesová technika, a kde našlo prácu niekoľko stoviek ľudí. Tieto skutočnosti nezabudla pripomenúť a oceniť na slávnostnom podujatí k 20. výročiu firmy Knott spol. s r.o. ani primátorka mesta Ing. arch. Hana Hlubočká. Zásluhou firmy Knott, je pravdepodobne v súčasnosti v Modre najväčšia koncentrácia privesov na jedného obyvateľa v Európe, ročne sa ich v Modre vyprodukuje okolo 30 až 35 tisíc.

Podarilo sa mi zabezpečiť, že tam už vystavovali traja výrobcovia privesov, vybavených cúvacou automatikou Knott, dvaja českí a jeden slovenský. Na výstave bolo ďalších 17 výrobcov privesov. Záujem o privesovú techniku rástol a ja som dostal ponuku od majiteľa firmy Knott, či nechcem robiť pre nich zastúpenie. Mal som týždeň na rozmyslenie. Ponuku som prijal.

Začali ste ako sprostredkovateľ predaja výrobkov firmy Knott na československom teritóriu, ale 21. októbra 1992 slovenský Knott už vyrobil prvú nebrzdenú nápravu. Rok od založenia firmy Knott na Slovensku, ste začali s vlastnou výrobou. Čo všetko ste však dovtedy zrealizovali?

Firma Knott s. r.o. Modra vznikla mesiac potom ako som dostal ponuku pracovať pre nemeckú spoločnosť, presne 27. augusta 1991. Podielnikom bol majiteľ nemeckej firmy Valentín Knott a ja. Jeho filozofiou bolo, že každú jeho firmu v hociktorom štáte musia riadiť domáci manažéri. To je jeho zásada. Tak to bolo aj v mojom prípade, dostal som dôveru, voľnosť, ale aj veľkú zodpovednosť. Po založení firmy som sprostredkoval predaj výrobkov firmy Knott, bral som objednávky, konzultoval technické riešenia a všetko ostatné už zákazníci vybavovali v Nemecku. Záujemcovia na čs. trhu však pribúdali a vznikla nutnosť otvoriť predajný sklad. Prenajal som 200 m² v Strednej odbornej vinársko-ovocinárskej škole v Modre a prijal prvého zamestnanca. Kolegovia z Nemecka mi prišli pomôcť postaviť

regály, zaskladniť tovar, maximálne mi pomáhali a podporovali ma. Do firmy nastúpil môj brat a manželka. Robili sme colných deklarantov, fakturantov, šoférov vysokozdvížných vozíkov, všetko, čo bolo treba. Sklad sme postupne rozšírili na 400 m². Všetko fungovalo, chodil som za zákazníkmi, zo začiatku s Karlom Kunzom, neskôr sám. Na základe predávania Knott náprav s cúvacou automatikou sa prestali v Československu udeľovať výnimky pre brzdené privesy bez cúvacej automatiky (od 1. 1. 1992 na Slovensku a od 1. 1. 1993 v Česku), a tak sme sa stali od roku 1992 monopolným dodávateľom privesových brzdových systémov. Po krátkom čase však prišlo ďalšie dôležité rozhodnutie – začneme s vlastnou výrobou. Bolo to v línii s filozofiou majiteľa firmy Knott Valentína Knotta, ktorý má záujem, aby firma bola čo najbližšie k zákazníkom, myslel a myslí prizeravou. V tom čase bol východoeurópsky trh perspektívny a my sme vtedy nastúpili do správneho vlaku. Prenajali, zmodernizovali a inovovali sme priestory v poľnohospodárskom družstve v Častej. Nemci nám poskytli prvé stroje, montážne a zváracie prípravky, opäť nám vo všetkom pomáhali. Prijali sme ďalších ľudí, začali intenzívne pracovať a 21. októbra 1992 sme vyrobili našu prvú nápravu. Odvtedy sa rozširoval sorti-

ment, počty i teritórium. V roku 1993 sme dostali možnosť priameho obchodovania s prvým zahraničným zákazníkom v Nemecku a postupne priamych zákazníkov pribúdalo. Priame obchodovanie bolo výhodné ako pre nás tak aj pre zákazníka, keďže fakturácie tovaru nemuseli prechádzať cez materskú firmu. Týmto spôsobom sme mohli zvýšiť zisk na Slovensku a pritom ponúknuť zákazníkovi výhodnejšiu cenu. Majiteľ firmy Knott vníma všetky svoje spoločnosti ako rovnocenné subjekty, ktoré si samé hľadajú zákazníkov, nových subdodávateľov, pričom sa všetky tieto aktivity a nové informácie vo vnútri firmy Knott vyhodnocujú a spoločnými silami hľadajú najoptimálnejšie riešenia pre celý holding (strategický nákup, strategický marketing, ...). Je to aj o tom, že takýmto spôsobom sa zabezpečuje zdravá vnútorná konkurencia a je na zákazníkovi, s ktorou spoločnosťou Knott sa rozhodne prioritne spolupracovať. My robíme všetko pre to, aby sme si zákazníkov udržali a získali nových. Našou víziou bolo, aby sme boli minimálne takí dobrí ako Nemci a v kútiku duše sme si povedali: chceme byť lepší.

Vlastnou výrobou sa však rozvoj firmy Knott, spol. s r.o. nezastavil, ktoré ďalšie projekty nasledovali?

Narastaním sortimentu a samostatnosti sme sa dostali do situácie, keď bolo potrebné zriadiť oddelenie nákupu, oddelenie kontroly, oddelenie výroby, prípravy výroby. Keď som prišiel s ideou vlastného vývoja, tiež sme dostali zelenú. Dovtedy bol vývoj a konštrukcia sústredená iba v nemeckom Eggstätt. Podobne to bolo s výstavbou vlastných

priestorov pre firmu. Všetko sme si však zabezpečovali, vrátane financovania, sami. Presne 3. januára 2001 sme začali s výrobou vo vlastných priestoroch na Dolnej ulici v Modre. Najprv sme mali len jednu halu, do roka pribudol sklad s regálovým zakladačom, nakúpili sme novú technológiu, zvaracie roboty, laserovú vypaľovačku, ohrňovacie lisy a obrábacie centrá, samozrejme, s CNC riadením. Prijali sme ľudí, vytvorili sme im podmienky, aby sa im dobre pracovalo, a postupne sa firma rozširovala až do súčasnej podoby. Máme cca 20 tisíc m², postavili sme tri a zrekonštruovali ďalšiu halu. V oblasti vývoja sme si spravili vývoj prípravkov a jednoúčelových strojov, ktoré sme potrebovali, lebo naša výroba je špecifická. Máme šikovných a schopných ľudí, ktorí vymysleli, postavili tieto jednoúčelové stroje a prípravky. Vyvíjame a vyrábame ich aj pre ďalšie závody v skupine Knott, pretože Knott je, obrazne povedané – krajčír na mieru. Navrhujeme, vyrobíme, odskúšame presne podľa potrieb zákazníkov. Po rozdelení Československa v roku 1993 sme založili samostatnú spoločnosť Knott CZ, ktorá teraz sídli v meste Hustopeče. Máme tam predajný sklad, servis a malú výrobu.

Našou ďalšou pýchou je akreditované pevnostné laboratórium s celoeurópskou platnosťou. Kúpili sme skúšobné zariadenie, ktoré bolo vyhovujúce pre zabezpečenie všetkých našich potrieb. Osemdesiat percent skúšok realizujeme interne pre nás, overujeme nové konštrukcie, aby sme na trh ponúkli iba kvalitu. V spolupráci so Slovdekoru dokážeme vydávať európske certifikáty pre európsku normu v oblasti ťažných zariadení vozidiel (94/20/ES a ECE R55-01). Využívajú to naši zákazníci z Nemecka, Holandska, Anglicka. V oblasti vývoja intenzívne spolupracujeme so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave – Strojníckou fakultou, každoročne vypisujeme niekoľko tém diplomových prác, umožňujeme študentom exkurzie v našej spoločnosti. Táto spolupráca má veľký osov pre obe strany. Podieľame sa na výrobe komponentov pre študentské formuly. Ďalšia významná spolupráca je s Výskumným ústavom zvaračským v Bratislave.

Rozbehnutú výrobu, úspechy, ktoré ste mali na trhu, na istý čas ovplyvnila finančná kríza. Ako ste situáciu zvládali?

Áno, kríza nás zasiahla. My sme v sortimente produktov, pretože vyrábame komponenty pre prívesy, veľmi závislí od sezónnosti, takže naša krivka obratu je nerovnomerná. Prívesy sa väčšinou kupujú od

jari do jesene a potom je pokles. Snažili sme sa preto už v roku 2000 dostať do trošku iného sortimentu, ktorý nebol závislý na týchto výkyvoch, a to sú mobilné kompresory, používané napríklad pri oprave ciest. Stali sme sa dodávateľom podvozkov pre viaceré spoločnosti. Začali sme robiť pre stavebníctvo. Práve týmito aktivitami sme chceli vyrovnáť sezónnosť v oblasti prívesov. Lenže stavebníctvo sa v kríze úplne položilo a to nám veľmi uškodilo. Treťinu nášho obratu tvorili nápravy na karavany, robili sme v troch zmenách, a zrazu objednávky nechodili. Šetrili sme, kde sa dalo. Znížili sme stav motorových vozidiel, siahli sme všetku kooperáciu, ale ani to nám nenaplnilo naše výrobné kapacity, podarilo sa nám predaj nevyužitú technológiu. Vyčerpali sme všetky možnosti a museli sme pristúpiť aj k nepopulárnemu zníženiu počtu zamestnancov. V roku 2009 išiel obrat o 40 percent dole. Vznikol však paradox. Keď sme pred krízou z návalu práce nestíhali termíny, mysleli sme si, že keď je menej objednávok, budeme stíhať bez problémov. Opak bol pravdou.

Zákazníci tlačili na skracovanie dodacích termínov, aby neprišli o objednávku. Museli sme dodávať do dvoch týždňov. Toto zostalo z krízy dodnes. Dodacie termíny sa skrátili a už sa nepredžili. Po kríze sme opäť ľudí prijímali späť. V roku 2009 sme boli v strate, ale všetko sme nachystali tak, aby rok 2010 bol plusový aj pri znížených obratoch. Podarilo sa nám znížiť hodnotu skladov o 2 mil. eur, čo nám dosť pomohlo, pretože sme mohli našim dodávateľom platiť vo veľmi krátkych termínoch, čím sme dosiahli ďalšiu zľavu z požadovanej sumy (skonto). Tí to radi využili, pretože tiež potrebovali peniaze. Rok 2011 je lepší ako rok 2010 o viac ako 10 percent. Pre porovnanie, kým pred krízou sme dosiahli obrat 30 miliónov eur, teraz je to asi 20 miliónov. V budúcnosti by sme radi vyrábali sofistikovanejšie produkty, s vyššou pridanou hodnotou, za ktoré dostaneme viac zaplatené. Výroba našich produktov je totiž veľmi závislá od vstupných materiálov, ktorých cena je vysoká a veľmi kolíše.

Takže, aké bude smerovanie firmy Knott spol. s r.o. v najbližších rokoch?

Nápravy, nájazdové brzdy, brzdové čeľuste, ťažné tyče, ktoré robíme pre celú skupinu Knott. Percentuálne najviac robíme nápravy cca 40 tisíc ročne, nájazdové brzdy cca 20 tisíc ročne, brzdové obloženia na brzdové čeľuste od 1,5 až do 2 mil. kusov ročne. Montujeme

celé podvozky, robíme rámy, kooperáciu pre niektorých zákazníkov, rozšírili sme aj program plechovej výroby. Našou víziou, a to chceme zdôrazniť, sú jednoznačne sofistikovanejšie komplikovanejšie produkty, aby podiel hodnoty materiálu na predajnej cene produktu bol čo najnižší. Naše krátkodobé aj dlhodobé ciele sú zložitejšie produkty. Som presvedčený, že naša konštrukcia na to má, vie vymyslieť dobré nové veci, skúšobňa máme tiež dobre vybavenú, a verím, že aj naša výroba zvládne komplikovanejšie produkty. To je náš cieľ. Už sme niektoré veci vyvinuli, začali sme napríklad robiť nápravy s pohonom pre poľnohospodársku techniku, riadené nápravy pre cestné vláčiky, podvozky pre ťažké kompresory, nové výškovostaviteľné oje a mnoho ďalších nových produktov.

Vzhľadom na to, že pre celú skupinu Knott lepíme brzdové obloženia na čeluste, túto výrobu sme zdedili z Nemecka, našim druhým cieľom je byť najmodernejšou fabrikou na lepenie brzdových čelustí v Európe. S tým súvisí aj automatizácia a modernizácia našej výroby. Postupne aplikujeme nové technológie, ktoré odstránia ťažkú prácu, ušetria energiu, urýchlia výrobu. Jednoducho musíme ešte viac zefektívňovať a optimalizovať našu výrobu. Chceme predstaviť nášmu nemeckému partnerovi využitie takej technológie, aby celý proces lepenia brzdových obložení na čeluste zveril nám. V období krízy som si povedal, že nebudem šetriť na vývoji, lebo to je naša budúcnosť. Máme na to, vieme aplikovať nové technológie, a v tom vidím aj budúce fungovanie našej firmy.

Firma Knott spol. s r.o.

Bola založená v auguste 1991 v Modre, momentálne zamestnáva 185 pracovníkov. Je súčasťou nemeckej skupiny KNOTT-Holding GmbH so sídlom v Eggstätt, ktorého ďalšie výrobné závody sú v Nemecku, Taliansku, Veľkej Británii, USA, Poľsku, Maďarsku a Rumunsku. Okrem toho má firma zastúpenie po celej Európe, Severnej Amerike, Ázii a Afrike.

Firma KNOTT spol. s r.o. je považovaná za „výrobcu na mieru“. Stratégia firmy ponúka okrem poradenských služieb aj spoluprácu so zákazníkom už od vývojového štádia nového výrobku, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je využívanie akreditovanej firemnej skúšobne s celoeurópskou platnosťou. Osobný a kompetentný prístup, poradenstvo ako aj vynikajúca kvalita výrobkov sú charakteristické pre všetky podniky skupiny. Logistiku dodávok komponentov, náhradných dielov a servis uskutočňuje po celom

svete spoľahlivo a na najvyššej úrovni. Trhom pre firmu Knott sú výrobcovia prívesov. Sortiment predstavujú nebrzdené a brzdené nápravy pre prívesy kategórie O₁, O₂ (do 3 500 kg), špeciálne nápravy pre kategóriu O₃ (do 10 000 kg), podvozkové komponenty a nájazdové systémy. Modranský Knott vlastní certifikáciu kvality ISO 9001/2000. Firma úzko spolupracuje so svojimi sesterskými firmami v Anglicku, Taliansku, Maďarsku, Poľsku a najmä v Nemecku. Je jednou z troch najdôležitejších firiem skupiny Knott spolu s Knott Nemecko a Autóflex-Knott Maďarsko. Exportuje do Nemecka, Anglicka, Francúzska, Maďarska, Poľska, Holandska, USA, do krajín Škandinávie, Rumunsku a do Českej republiky, kde Knott Slovensko založil samostatnú spoločnosť Knott-CZ, ktorá sídli v meste Hustopeče. V oblasti vývoja je jedným z jej výrazných úspechov i ocenenie za najlepšie priemyselný dizajn na Slovensku z roku 2005 za nové výškovo-nastaviteľné oje.

